

Az előfizetés ára:
 1883. januártól egész évre . 8 frt.
 fél évre . 4 frt.
 „ „ negyedévre . 2 frt.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petitsor
 1-szer 6 kr.
 2-szer 5 kr.
 3-szor 4 kr.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
 Nyilvánterben egy sor 10 kr.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvtömlőnél Király-utca-

Honvédségünk.

Azon intézmények közül, melyek alkotmányos életünk új korszakában a közélet terén felelevenültek, talán a honvédség az egyedüli, mely megállapítása óta fejlődéséhez kötött reményeket nemcsak kielégítette, hanem várakozáson fölüli túlképesülése által egyrészt lefegyverezte azokat, kik csak parádé-intézménynek tekinteni hajlandók voltak, másrészt fényesen igazolta azok felfogását, kik az óriási költségeket felemészítő állandó hadseregek- és a védelmi czéloknek meg nem felelő militia két végletegrendszer között olyan szerencsés középintézményt láttak benne, mely tekintetben benünket — előbb utóbb az összes európai államok utánozni kénytelenek lesznek.

Aránylag olcsó befektetés mellett, és a tüzérég hiányában csonkán felszerelve, mégis a kiképzés terén oly eredményeket képes kimutatni — a miről a két év előtt Miskolcson tartott hadgyakorlatok fényesen tanuskodnak — hogy a külföldi szakértők legszigorubb bírálata szerint is, az országnak öröme lehet ezen intézményben.

Azonban ezen érdemei és kitüntetett tulajdonságai daczára, a honvédség modhatjuk beteg-intézmény, mert állandóan hiányzik

szervezetében az, ami az állati organizmusban a velő — a honvédség nem bír kellő számú képzett tisztekkel.

E baj megszüntetése a honvédelmi miniszteriumnak már éveken át tartó, súlyos gondját képezte. Erre vonatkozó kísérletek sem hiányoznak. Így az 1882. 39. tcz. értelmében az egy évi önkéntesekből, és így a tiszté kiképzetetésre alkalmas hadkötelesek értelmes osztályából a honvédségnek is jut egy rész; ilyen, a honvédségi tisztí állományt szaporítani hivatott intézkedés volt az is, hogy a közös hadseregnél 10 évet kiszolgált tartalék-tisztek kénytelenek a honvédséghez átmenni; tehát az előbbi választási joguk, akár a közös hadseregnél maradni, akár a honvédséghez áttétetni, meg van szüntetve.

De mind ez oly csekély mérvben segített a tisztihányban álló bajon, hogy a javulás még évek múlva is, alig volna észrevehető.

A baj azonnali orvoslása egyrészt, másrészt megújulása elleni óvszernyújtás képei czélját azon két törvényjavaslatnak, melyeket a honvédelmi miniszter legujabban a képviselőházhoz benyújtott.

E törvényjavaslatok egyike azt hatá-

rozza, hogy úgy tartalékos tisztek, mint a legénységi állományhoz tartozó, volt egyévi önkényesek, kik 1873., 1874., 1875. és 1876. években a közös hadseregrez soroztattak be, szolgálatuk hátralévő idejére nézve, — azonnal a honvédséghez helyeztessenek át. — Igaz, hogy ez csak kivételes intézkedés, — mely ugyan radicaliter, de mégis csak bizonyos időre van hivatva a bajon segíteni, — azonban épen azért nyújtotta be a honvédelmi miniszter a másik törvényjavaslatot, mely ismét azt tartalmazza, hogy a Ludovica-academiában egy olyan tisztképző intézet állíttassék fel, mely, mint a közöshadseregbeli u. n. cadetteiskolák a hadsereg részére, ez a honvédség számára állandóan tiszterőket szolgáltatasson.

Az első javaslat szerint a közös hadseregtől a honvédséghez azonnal átteendő katonák száma 2192-öt tesz ki. Ezek között 612 tartalék-tiszt, 22 hadapród és 1558 tartalékos altiszt és közlegény. Eltekintve tehát a tisztí és hadapródi tekintélyes számtól, a honvédség részére nagy nyereséget képez az 1558 altiszt és közlegény is, — mintán alaposan hihetjük, hogy ezek nagy része a honvédségnél a tisztí qualificatiót megszerzi, — hiszen mind intelligens fiatal

A „Pécs” tárczája.

A szakál.

Az északamerikai köztársaság szabad polgára nem akarta sehogysem elismerni a szakál-szabadságot s nagyon dühbe jött, midőn az 1848-ban bevándorolt német amerikai földön is oly hosszúra eresztette a szakálát, a mint neki tetszett. Megtörtént odaát, hogy egy kereskedő a segédjét, a kit határozatlan időre oly határozott kikötéssel: „tisztességes magaviselet feltételeztetik” — azért, mert a németek példájára meghagyta a szakálát, állítólag, hogy egy seborradást eltakarjon vele, elkergette a szolgálatból. A kalmár jogosítva érezte magát, a „tisztességes magaviselet” ellen való vétséget találni a szakálban.

A szakál iránt a felháborodás és gyűlölet akkor ugyszólván általános volt.

1851-ben a még most is nagy elterjedtségnek örvendő „Kereskedő Lapja”-nak szerkesztője New-Yorkban rákényszerítette a pénztárnokot, hogy a felső ajkán nagy szerényen előbukkanó pelyheket leborotválja, s nemsokára ezután a saját fiát, aki a pénztárnok példája után indult, sajátkezűleg czipelte a borbélyhoz s megvárta, míg a fontos műtét végrehajtatott.

De minden zsarnokság daczára, a szakál csillaga egyre szebben fénylett. Még az a hallatlan dolog is megtörtént, hogy egy jelkész Brooklynban, aki arcziomrángásban

szenvedett, teljszakállt eresztett. Csakhamar tapasztalá, mily jótékony hatással van a szer arczbetegségére, száműzte szakállá tájáról az ollót s így lassankint azon csodálni való jelenség következett be, hogy egybegyűlt hívei elé valóságos patriarcha-szakállal lépett.

A felindulás, mely egész nyáját e látványra megkapta, rettentő mulatságot kelt. Küldöttséget menesztettek hozzá oly kérelemmel, vegye le szakálát. Megnyugtató szavakkal bevezette a felháborodottakat könyvtárába, hogy beigazolja nekik, mennyire elleneztek az egyházatyák a borotválkozást. Felöltötte Lactantius, Tódor, szent Agoston és szent Cyprius iratait s megolvastatta velük, hogy lássák, mennyire hatalmasan kardoskodtak azok is a teljszakáll mellett. Alexandriai Kelemen szavait is hallhatták, melyek hangzanak a következőképen: „A természet a férfiuat, miként az oroszánt, szakállal ékesíté, erejének és izomosságának jelül.”

A deputatio ilyen argumentumokat megczafolni ugyan nem tudott, de az eset még nem vételett le a napirendről: amit a férfiak semmit se tudtak kivinni, összeszedelőzködött a község asszonynepe s az egyházgondnoknak irásbeli tiltakozást nyújtottak be a szakál-botrány ellen s ki tudja, nem kellett volna-e utóvégre is a lelkésznek tágitania, ha egy merész ügyvéd nem akad, aki utánozza, erre aztán néhány házasulandó fiatal ember is vérszemet kapott s bajszot növesztett. Így aztán az összeesküvés szétmállott.

Ma senkinek sem ötlük fel egy protestáns papnak a szakála. Csak az episkopiaták, e legaristokratikusabb felekezet, ad még rá valamit, hogy papjai olyan fényesre csiszoltassák arcukat, mint a holdvilág. De nem is lehet az izlés felett vitatkozi. Hisz már az ó-egyptusi papok is azt hitték, hogy a simára borotvált arc tekintélyesebb külsőt kölcsönöz nekik. A királyok is épen ily véleményben voltak.

Egyiptom a borbélyművészet bölcsője, mert a szakállirtás kezdetének idejét tovább nyomozni nem lehet. De biztosan tudjuk azt is, hogy már az ótörténelmi időkben is divatban volt a szakál. Így Indiában, Perziában, Assyriában, hol a hosszú szakállt a műveltség és bölcsesség jelének tekintették. A legrégibb görögökről azt mondják, hogy egyik sajátáguk keskeny, sárga szakál volt. Egy író azt állítja ugyan, hogy a régi görögök levágták a szakállt s minden idegent, aki szakállt viselt, barbár-nak neveztek; ezt a szót a barba — szakál szóból származtatja. De Homer apánk s az egyiptusi emlékek ellene mondanak. Az assyr királyok rendkívül hosszú szakállt viseltek s nagy gondnal és fáradsággal ápolták. Naponta illatos olajjal kenették s olykép gondtörítették, hogy a szakál egymásra fektetett apró hajrétegekből állt. Nem ritkán még drágakövet is fonattak szakálukba.

Mily büszkék és féltékenyek voltak a zsidók a szakálukra, ezt bőségesen tudja minden ember, s ezért következetesen nagy szakállakkal rajzolták ősapáikat. Még magát Adámot se tudták szakál nélkül kép-

ember; és valószínű, hogy a közös hadsereg-nél csak azért nem juthattak tisztí rang-fokozathoz, mert bizonyára a német nyelvet, melyen ott a vizsgálatot le kellett volna tenniük, nem bírták. Ez akadály a honvédtisztí vizsgálat letételeinél nem forogván fenn, a fiatal kor ambíciója és hazafiságára alaphat annyit az ország, hogy valamenyen örömmel meg fogják ragadni az alkalmat, hogy a tisztí ranghoz szükséges vizsgálatot letegyék. És így nem vérmes, hanem hazafiság sugalta józan számítás szerint, a honvédség 2000 tisztet nyer a kérdéses tjavaslat értelmében. Ehhez pedig a honvédelmi miniszternek az egész ország szívvel és lélekkel gratulálhat.

Hogy vannak, kik még ezen tjavaslatokon is gáncsolni valót találnak, azon nem lehet csodálkozni, mert mindig akadnak olyan emberek, Magyarországon pedig igen nagy számmal, mint az a bizonyos gazda, ki, midőn egyik legjobb és leggazdagabb termésű évben kérdezett volna, hogy most már csak meg van elégedve a termésrel, azt válaszolta: „de más még sem termet”.

A Közgazdasági előadókról

A mult évi törvényhozás a közgazdaság országos emelésére egy igen bölcs törvényt hozott az 1882.: XX. törvénycikkben. Nevezetesen, hogy egy vidék közgazdasági érdekei úgy a kormánynál, mint a törvényhatóságokban minél jobban érvényre jussanak, közgazdasági előadókat rendelt az ország minden vidékére. Ezen közgazdasági előadók a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter által nevezetve ki, a miniszternek a törvényhatóságban szakközgei, a közigazgatási bizottságnak rendes szavazattal bíró tagja, s feladatát képezi általában a közgazdasági érdekeknek képviselése. Hogy közönségünk saját előnyére és tájékozására ez új intézmény nyel megismerkedhessék, azt hisszük jó szolgálatot teszünk, ha a közgazdasági előadók hatáskörével e helyt megismertetjük,

megjegyezvén, hogy a miniszter Pécs városában e tisztre Szontagh Mátyás urat nevezte ki.

Utáítás a közgazdasági előadók számára.

Az 1882. évi XX. t.-ezikk értelmében a közigazgatási bizottságban ezentul „közgazdasági előadók”, mint a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumnak a törvényhatóságban levő szakközgei, fognak működni.

A közgazdasági előadóknak feladata lesz tehát a közgazdasági ügyeknek és általában a közgazdasági érdekeknek képviselése; miből önként következik, hogy azoknak a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriummal folytonos érintkezésben kell állaniok, hogy a közgazdaság terén előforduló minden nevezetesebb mozzanatról tájékozotva legyenek és az említett miniszteriumnak érdekét az általa nyilvánítandó irányelveknek megfelelőleg képviselhessek.

E czélből a közgazdasági előadóknak, a miniszterium szaklapja, a „Közgazdasági Értesítő” és mindazon leiratok és körrendeletek, melyek őket állásukban érdeklik, hivatalból megküldetnek.

A közgazdasági előadók nem rendes tisztviselők, hanem a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumnak a törvényhatóságban levő bizalmi férfiai, kik tehát mint ilyenek, rendes bürokratikus ügykört nem látnak el, hanem az említett miniszterium ügykörébe vágó — minden fontosabb szakkérdésben jelentést tesznek.

Hogy pedig a működési körükül kijelölt közigazgatási bizottságban előforduló minden eseményről tudomással bírijanak, első feladatát képezi a közgazdasági előadóknak, a közigazgatási bizottság üléseiben való részvétel és azoknak lefolyásáról való rövid jelentéstétel.

Az itt előadott általános feladaton kívül, a közgazdasági előadók részletes kötelezettsége a következőkre terjed ki:

1. A mezőgazdasági- és ezzel kapcsolatos egyéb ügyeket illetőleg, a közgazdasági előadó figyelemmel kíséri a gazdasági állapotot és annak hiányait: orvoslás a iránt pedig esetleg konkrét javaslatokat tesz.

A gazdaság előmozdítására czélzó törvények és rendeletek pontos végtehajtását

figyelemmel kíséri és az e részben tapasztalt mulasztásokról jelentést tesz.

Ellenőrzi a miniszteriumnak a törvényhatóság területén működő közgeket, nevezetesen a várdortanítókat, kulturmérnököket, állandó gazdasági tudósítókat, phylloxera-biztosokat.

A közgazdasági előadó a gazdasági egyesületek működését kiváló figyelemmel kíséri. Ellenőrzi az adott segélyek helyes, esetleg előírt felhasználását.

Ezen feladatának kivitele czéljából az egyleteknek adott segélyekről tudomást nyer; ezek iránt esetleg véleménye özetesen kikéretik.

A segélyezett egyleti titkárnak működését kiváló figyelemmel kíséri.

A gazd. egyesületek által rendezett és segélyezett kiállításokon, versenyeken, díjazásokon, ha csak a miniszterium külön nem intézkedik, mint a miniszterium megbízottja, a bírálathoz részt vesz.

A működési területén fennálló állami és segélyezett földmívelési és ipari szakiskolákat működésükben ellenőrzi és ez okból azokat bármikor meglátogathatja.

A várdortanítók működésére felügyel és különösen a fölött örködik, hogy azok a közönség, illetőleg a kizsgadók értelmi fokának megfelelőleg oktassanak.

A közgazdasági előadó a gazdaközönséget a talajjavítások előnyére, a kulturmérnöki intézmény üdvös voltára figyelmezteti és lehetőleg oda hat, hogy ezen előnyök minél szélesebb körben felismertetvén, talajjavítási társulatok és szövetkezetek alakuljanak.

A kulturmérnököket működésükben támogatja és tevékenységüket figyelemmel kíséri és az általuk a törvényhatóságához benyújtott tervek tárgyalását és gyors és kedvező elintézését erőlyesen előmozdítja.

Figyelemmel kíséri a tejgazdaság hiányait, tejgazdasági szövetkezetek létesítésére hat és az takarmánytermelés előmozdítására alkalmas intézkedéseket keresztülvinni igyekszik.

Borászati, pincze- és szüretelő egyletek és szövetkezetek alakítását előmozdítja, a feltűnő borhamisításokról a miniszteriumot, vagy az illető törvényhatósági közgeget értesíti és lehetőleg oda törekedik, hogy hegyrendőri szabályok alkottassanak.

zelní s oly nagy szakállal szemléltették, minőt Homer jó apának az atya-istennek, Jupiternek tulajdonít.

A menekülő szökevény, ha elfogatásakor tiszteletlenül érinté kezével szakállát, számíthatott rá, hogy életének megkegyelmeznek. „Szakállamra esküszöm!” a legszentebb eskü volt, amelyet csak tenni lehetett.

Ha idegen érintette a szakállt, ez meggyalázás jele volt, s ha gyermekei vagy rokonai legnyugodnan simogatták vagy csókolták, ez a legnagyobb megtisztelés nyilatásának tekintetett.

Ha egy követnek levágták a szakállát, ez ugy réá, mint küldőjé nézve halálos sérelem volt — olyanforma, mint mikor manapság a nemzeti lobogót meggyalázzák. Egy muzulmán despotának, midőn megjelent előtte egy simaképi keresztény követ s ezert kedvezőtlen fogadtatásban részesült, a követ ezt adta válaszul: „Ha az én kegyelmes uralkodóm tudta volna, hogy ön oly nagy sulyt fektet a szakállra, nem engem, hanem egy kecskét küldött volna.”

De a harczban a szakáll csak akadályozza a dicsőség kivívását. Ezt felismerte Nagy Sándor, midőn Assia ellen vitte hadait, amelyek számára külön szakállszabályzatot adott ki, — ez az első ilyenmő decretum a történelemben. Az ellenség ugyanis nagy Sándor katonáit a szakálluknál fogva teperte a földre. Az olesó dicsőség s módjától el kellett az ellenséget itni. Mondják, hogy a borotvának több dolga sohasé volt,

mint akkor. Görögthonból a borotva Krisztus születése előtt 300 évvel vándorolt Romába s rögtön divatossá tette azt az i.jabb Scipio Africanus, aki állítólag nagy kegyben állt az asszonyok előtt szép sima arczáért, melyet naponta sajátkezileg szabadított meg éktelen tüskéitől.

Igen hosszú időn át csakis a piperkőczök borotváztak; a férfiak nagy többsége szívosán ragaszkodott ahoz a legjellemzőbb diszhez, melylyel a természet felruházta. Caesar idejében egy piczike kis bajusz jellemezte a divathóst. Az a férfi pedig, akit családi gyász ért, hosszúra növesztette szakállát. Ez már divatváltozás volt, mert azelőtt a gyászoló mázzal kenté be a fejét bánata jelül. A római császárok egész Hadrianig borotváztak, aki meghagyta a szakállát, hogy egy sebet takarjon el vele.

Rómából a borotválkozás divatja először középeurópába jutott el s lassankint húzódtott észak felé. Addig a szakállt, a görögök és rómaiak kivételével, minden európai nép nagy tiszteletben részesítette. A teljszakáll nem volt ugyanmindentett tetsetős. Angliában, a ránk maradt feljegyzések szerint, nagyobb előszeretettel viseltettek a bajusz iránt. Hitvalló Eduard ugyan, ha egy olajfestménynek hitelt lehet adni, teljszakállt viselt, amiből azt lehet következtetni, hogy a teljszakáll épséggel nem nézték le. Tacitus megemlékszik az ósméteket hatalmas szakállairól s az egyik törzs jelentős névvel bírt: longobard, a későbbi

Lombard, azaz „longa barba.” A régi skandinavokról is beszélnek, hogy szakállaikra büszkék voltak s náluk a borotválkozás nem bírt meghonosulni, de annál inkább a Frankonba költözött normannoknál, mert minden régi ábrázolaton simára borotváltan vannak előtüntetve.

Midőn az angolszászok befogadták a kereszténységet, minden papnak meg kellett borotválkoznia s ezáltal a laikus közönségre is befolyást gyakoroltak.

A borotválkozás, kivált a papság körében, ellentétbe helyezkedés volt a zsidósággal szemben, bár az egyházatyák a zsidó szokásnak hódoltak s a szakállért kardoskodtak. Kemény vita keletkezett a szakáll roppant kérdésében, amely előtőleg esett ki a görög és katholica egyházra nézve. A pápák több parancsolatot adtak ki, hogy megállapítsák az egységes eljárást, de magok a rendeletek is ellenkeztek egymással, hát még a szegény profán nép! II. Gyula pápa, a veleneczek és francziák győzője, meghagyta a szakállát, midőn 1503-ban szent Péter trónját elfoglalta, s azáltal példát adott, melyet az egész rom. kath. világ majmolt azután. I. Ferencz franczia király az utánzó közt az első sorba állt, mert igen rut égsébebet kellett azzal eltakarnia. Ez ideig a szakáll Franciaországban mostoha sorsban részesült, egyszerű a teljszakáll lett divatossá és végtetésé az országra. Ugyanis VII. Lajos gesztenyeszinű szakállt eresztett, melyet azonban neje, Eleonora, kiálhatatlannak talált. A felség leborotvált

A törvényhatóság területén kedvező viszonyokra találó kereskedelmi növények termelésének előmozdítására irányítja igyekezetét, a létesített idevágó intézményeket, okserüi kenderáztatókat, lenkészítő intézeteket figyelemmel kíséri.

A selymeszet érdekében tett intézkedéseket támogatja.

A törvényhatóság területén lévő vizek halállományának fentartása érdekében, felügyel arra, hogy a tiltott időben és módon való halászat megakadályoztassék és a vadászati ügyet olyformán kíséri figyelemmel, hogy a közgazdasági tekintetből netán szükségessé mutató intézkedések iránt javaslatokat tesz.

A községi faiskolák, ültetvények, fasorok kezelését figyelemmel kíséri és az e részből mulasztások orvoslását eszközöli.

2. Az állattenyésztést (szarvasmarha, juh, sertés), illetőleg feladatát képezi, odahatni, hogy az okserüi tenyésztés előmozdítását biztosító, törvényhatósági szabályrendeletek alkottassanak, és hogy a tenyésztésre nem alkalmas apaállatok a tenyésztésből kizárassanak.

Felügyel arra, hogy csak a tenyésztés területén jellegetek és az ottani helyi viszonyoknak megfelelő fajta állatok terjesztessenek.

A miniszterium által, gazdasági egyesületek, vagy törvényhatóságok közvetítésével tenyészanyagának kedvezményes feltételek mellett való átengedésénél, a miniszteriumot a részesülő vagyoni és gazdasági viszonyai iránt tájékoztatja; mi végből az erre vonatkozó és neki kiadott felterjesztések és kérvények iránt vélemény ad.

3. Az állategészségügyet illetőleg, a közgazdasági előadók feladatát képezi az 1874. évi XX. törvényezik, nemkülönben az ezt módosító 1880. évi XXVI. törvényezik, továbbá az állati járványok ügyében 1859. évben kibocsátott és jelenleg is érvényben levő 32,592. számú szabályrendelet intézkedéseinek pontos és szigorú végrehajtását ellenőrizni és felügyelni arra, hogy a mulasztást vagy kihágást elkövetők a törvény értelmében megfenyítettessenek.

4. Az ipari ügyeket illetőleg, a közgazdasági előadók az 1872. VIII. törvényezikben foglalt ipartörvény alapján megbírálandó ipariügyi kihágásoknak a harmad-

fokban eljáró közigazgatási bizottságban való előadását, a közigazgatási bizottság megbízása folytán elvállalhatják.

A közgazdasági előadó feladatát képezi a kereskedelmi és iparkamarák és ipar-egyesületek hozzájárulásával a működési területén előnnyel meghonosítható gyári-, kézmű- és házi vagy népipari foglalkozásokat kipróbálni, ezek iránt a társadalmi érdekeltséget felkelteni és azoknak az egyes községek, testületek és magánosok által nyújtandó anyagi gyámolításának biztosítására közreműködni.

Feladatát képezi továbbá a működési területén eszközöndő és nyilvános pályázattal összekötött szállításoknál közbenjárni arra nézve, hogy a hazai ipar érdekei kellő figyelemben részesüljenek, és hogy a szállítandó tárgyak valóban a hazai ipar által állítottanak elő.

A közgazdasági előadó figyelemmel kíséri az ipari szakiskolák, ipari tanműhelyek és más iparfejlesztési intézmények ügyeit; e végből ezen intézeteket meglátogatja és azok fejlődését észleli.

Uj, ilyenmű intézetek felállítására alkal-mával pedig, megbízás folytán vagy önálló-lag, vagy a kijelölendő szakközégek köz-benjárása mellett tárgyalásokat folytat és javaslatokat tesz.

Egyáltalán feladata a közgazdasági előadó-nak, a miniszteriumnak az ipar fejlesztése ügyében tett intézkedéseit támogatni és működési területének ipari érdekeit előmoz-dítani.

5. A kereskedelmi ügyeket illetőleg feladata a közgazdasági előadónak a vásári-, közlekedési- és mértékitelesítési ügyeknek éber figyelemmel kísérése; a kézi zálog-kölesön-ügyletről szóló 1881. évi XIV. törv.-czikk pontos végrehajtásának, nemkülönben a kereskedelmi szakoktatás ellenőrzése.

6. A statisztikai szolgálat szempontjából a közgazdasági előadók feladatát képe-zendi felügyelni arra, hogy a községek által közvetlenül gyűjtendő mezőgazdasági adat-ok, a tüzárakatok, nagyobb vidéki empo-riumokban a piaci árak adatai és végre az egyes hitfelekzetek lelkeszei által gyűjtendő, a népesedési mozgalmra vonatkozó adatok a törvényhatóságoknak, az országos statisztikai hivatal által meghatározandó és

a közgazdasági előadókkal közlendő határ időben beszolgáltatassanak.

Végre jogában áll a közgazdasági elő-adóknak, a közigazgatási bizottságoknak közgazdasági ügyekre vonatkozólag hozott és általuk sérelmesnek vélt határozatok ellen az 1876. évi VI. t.-cz. 22. §-a értel-mében felebbezéssel élni.

H i r e k.

Bérmálás. A bérmálás szentségét Dr. Dulán szky Nándor megyés püspök ó nagy-méltósága, mint értesülünk, a pünkösdi ünne-pек alatt fogja feladni.

Pécs sz. kir. városi közigazgatási bizott-sága holnap, azaz május hó 10-én tartja re-ades havi ülését.

A hatsereg köréből. Baranya- és Tolna megyében állomásozó cs. és kir. 7-ik huszár-czred másodezredesévé hansbergi Bach Ede, vezérkari alezredes nevezett ki.

Templomi ének. A belvárosi plébánia-templomban az idén a múlt évhez hasonlóan májusi ájtatosságok tartatnak, még pedig naponként reggel 6 órakor német, este 7-kor magyar nyelven tartott szent beszéd-del összekapcsolva. Ezen ájtatosságok eme-léséhez sokat hozzájárulnak a kiszemelt mű-énekek; a megnyitó májusi ájtatosság alkalmával a Werner leányiskola növendékei, f. hó 3-án pedig Vizkelety urhölgy énekel szép sikerrel. Aldozó csütörtökön a nevezett leányiskola és a városi polgári tanoda növendékei közül számosan járultak az első sz. áldozáshoz, mely alkalommal Jozgits káplán ur szép beszédet intézett hozzájuk, a choruson pedig a Werner-féle leányiskola növendékei, tanítóképezdénk növendékeivel szövetkezve, Czury ur veze-tése mellett alkalmi miseéneket adtak elő elismerésre méltó sikerrel. Különösen feltűnt Platza Emilia urhölgy két, kiválóan szép vallási és művészi ihlettségéről tanuskodó solo-darabja, melyekkel minden hallgatóra mély hatást gyakorolt.

Régi jó barátok. Mraovits Theodoz, az új belgrádi szerb metropolita, ifjúságát mint tanuló Péceset töltötte. Mint szomszéd-ban lakó fiuk jó barátságban éltek Bors Mátyás köztisztviselőben álló polgártársunkkal, utóbb azonban a gondviselés messze térítette egymástól a jó barátok életutait, anélkül mégis, hogy a kedves gyermekkori emlékek elmosdottak volna. Midőn Mraovits Theodoz mostani magas méltóságára emel-kedett, Bors Mátyás ur egy levélben üd-vözlő a régi jó barátot, kitől választ egy sajátkezűleg irt levelet kapott. Bors Mátyás ur engedelméből közöljük e meleg hangon írott, szép költői írlyu magyar levelet: „Kedves jó barátom! Nagy örömmel vettem hű barátságot, szeretetet lehellő soraidat s olvástával feljultak lelkeimben körötökben eltöltött ifju korom napjai, s pár pillanatra átengedve magamat édes emlékeimnek feledtem, hogy vállaimon annyi év nyugszik, feledtem, hogy halántékom körül az öregség tele honol. Öreg lett a test, de ifju még a lélek, s ennek egész melegével, egész szer-ezetével köszönöm neked hű barátom meg-emlékezesedet, szíves üdvözlötedet e magas állásban. Légy meggyőződve, hogy Isten keze bár hogy intézze is életem hátralévő napjait, de én téged elfelejteni nem foglak. A vén fának ifju hajtásait, derék fiadat, sziv-ből üdvözlöm, s ha a sors erre vezérl, lá-tása kedves lesz nekem. Isten, Isten áldása legyen veled kedves jó barátom, élj még sokáig és ne felejtse el ezental sem öreg, téged azonban ifju lélekkel szerető barátod-at. — Belgrád, 1883. évi április hó 30-án. Mraovits Theodosius, metropolita.

Hidassy Cornél szombathelyi püspök in-stallatioja f. hó 3-án ment végre Szombat-helyen a székesegyházban. Az installatio egyike volt a legfényesebbeknek, mert maga Símor herczegprimás vezegte a szertartást. Közreműködtek a misénél Dr.

ugyan, de e tény összefüggést szült a ház-asok közt, amely válással s Leonorának II. Henrik angol királylyal való egybeke-lésével végződött. Hozományul az új férj Poutou-t és Guyennet kapta; ebből háboru származott, mely Franciaországnak 300 éven át nyomasztó anyagi áldozatokba s mindkét részről három millió ember életébe került.

III. Henrik alatt lett divatossá az a szakál, melyet ma Napoleon-szakálnak nevezünk, mert az ilyfajta arczeket III. Napoleon hozta ismét divatba.

IV. Henrik alatt négyoszögbe nyírt szakál volt a korszerű, XIII. Lajos pedig apró göndör bajuszt kedvelt s részesített kegyes legmagasabb elismerésben. XIV. Lajos alatt a szakál eltűnedezni kezdett s az utána kö-vetkező két király, a köztársaság, a direc-torium s a restauratio alatt a borotva irt-galmatlanul kaszált. V. Károly átesapott a szakálosok táborába, míg V. Fülöp, nem áldatván meg férifidisszel, udvarának meg-tiltotta a szakálviselést s könnyen fel lehet fogni ezek felsőhajtásának mély jelentőségét, sőt tán igazságát: szakálukkal szellemük is elszállt.

„A világ semmi aranya,” mondá a por-tugall tengernagy Juan de Castro, Goa kormányzójához, „nem ér fel férfiúi vités-gem e vívmányával,” s ezzel kitűnően nevelt szakálára mutatott. E kijelentés oly mély hatást tett a kormányzóra, hogy abban a perczben 1000 darab aranyat adott kölcsön a tengernagynak, ki szakálát zálogul le-köté.

A szakált már adólapra is felmagasztalták vagy leaalcsonyították, ahogy vesz-zük. Erzsébet angol királynő törvényt hozott, mely szerint minden oly szakál után, mely idősebb tizennégy naposnál, 4 pence adó hajtassék be; nagy Péter orosz czár parasztjai szakálát darabonként kopek-jével takálta, vagyonos emberek pedig 100 rubelig fizettek a szakálért. Oroszországban nem, hanem Angliában igen általános szakáltalanság volt a megadózás következmé-nye. Még divatosabb is lett, mikor már száz esztendői számlált az arczok e csupasz ál-lapota.

Akkor aztán az angolok ismét gyér kísérletet tettek, hogy a szakált előbbi tisztességébe visszahelyezzék, de nagyon szerencsétlen sikerrel. Mikor pedig Francia-országban a szakálpusztítás dühe kitört, Anglia mindjárt utánozta, mint mindent, a mi a csatornán innen divatosnak lön ki-kiáltva. Még 30 éve sincs, hogy Angliában alig lehetett bajuszos férfit találni, kivéve a katonát, akik szakál- és bajuszviselésre sza-badalommal bírnak, „mert ekként martialis alakjuk még inkább előtérbe jut.”

Az angolok előtérte a szakál ellen még koránt sincs úgy sem eloszlata, mint az amerikai; nem segíthetett rajta még egy ismert theologus könyve sem, melyben a szakálbuzgó író azt bizonyította, hogy a borotválkozás egyforma tekintet alá esik az ünnep meg nem szentelésével s akadálya az evangélium terjedésének.

Dulácsky Nándor pécsi püspök és Walter pécsi kanonok is.

A főgymnasium önképzőkörének zár- és diszgyűlése a tanárikar, szép számu vendég és a tanuló ifjuság tömeges részvétele mellett vasárnap délelőtt tartott meg. Az ünneplési minden részében sikerült, legkiemelkedőbb mozzanata azonban a kör fáradságtalan vezetőjének, Verböczy István tanár urnak az ifjusághoz intézett lelkes, hazafias beszéde volt, melyben az ifjuságot munkálkodásra, komoly tevékenységre és a hazaszeretetre buzdította. Zajos éljenzés és taps jutalmazta a szép szavakat. Az önképzőkör lezárt éve, fennállásának 22-ik évét képezte, törökviszában, munkaerőben elődeihez méltán sorakozik, szépirodalmi és kisebb tudományos dolgozatai figyelemre méltók és az ifjak szép haladásáról tanuszkodnak; könyvtára mindinkább szaporodik. A kör alapítókéje a 200 forintot meghaladja, ez évben is 12 frttal szaporodott. Egyik főtevékenysége a körnek a szavallat művelése, és hogy az szeretettel, igaz odaadással ápolgatik a bemutatott verseny fényesen igazolta, mert valamennyi sikerült, sőt egyesek jó hanghordozás, biztos kezelés és kellő hæv által kitünöknek is mondhatók, mégis, hogy a kritika szigorával is éljünk megemlítjük, hogy általánosságban az érzélgőség és meszterkéltség gyakran árnyékba helyezték az igaz természetességet, de hisz e modorosság könnyen megszokható. A programnak kellemes változatosságot adott az ifjuság által szabatosan előadott néhány énekdarab.

Philharmoniai hangverseny. Kitünö concert, kevés közönség. Sokkal jobb, mint rossz concert, nagy közönség. — Jupiter pluvius nem nagy zenekarát néha, sőt tele van szépséggel. Ezzel csak megkülönböznek a „Pécsi Dalárda” és „Zenegyület” hangversenyzei, de — mint alkalmunk volt mindenféle hallani — sajnosan kellett látni, mint tündökölött távollétével a „vörös kereszt egylet”, pedig a hangversenyző egylet az ő javára halasztotta eddig a saját anyagi hátrányával a hangversenyt s átadta idejét és összes erejét a vörös kereszt ápril 14-iki céljainak. Az egyleti collegialitás nem csak abban áll, hogy az egyik a többiekfől támogatást követeljen, hanem viszont követelésre jogosít; követelésre igen, mert minden egylet kell, hogy szükséges legyen, mint ilyen pedig folytonos kötelezettségben áll minden tényezővel, a mely létezését támogatja s néha biztosítja. — Nagy áldozatot hozott a „Pécsi Dalárda” és „Zenegyület” a vörös kereszt egyletnek, ezért több figyelmet követelhetett maga iránt. — De annál örvedesebb volt a belső siker, melyet általánosságnak mondhatunk. A „városi zenekar”, ismét hatalmas megerősítve ügybuzgó s eléggé nem dicserhető szívességű műkedvelőkkel, minden kívánatnak megfelelt. Mendelssohn A-dur simfoniájának szabatos, minden részében gondos előadásával, Löhr Vilmos karnagy pedig ismét teljes diadalt szerzett magának. — Megemlítjük, hogy az egész nagy művet vezérkönyv nélkül vezette. — A „női dalárda”-nak örömmel gratulálunk, Wachauer ur kiközörülte az ápril 14-iki csorbát. Pöbisch fantasztikus című női quartettje „Nefeletjs és kis madár” egészen alkalmas arra, a mire termett, érvényesül benne az alt mélysege s a sopran emelkedettsége, a költeményben van lendület és változatosság. Jóval gyorsabb időmérték mellett csak nyherhetett volna élénkséggben az előadás, de így is akként juttatta érvényre a legszebb reményekre jogosító „női dalárda”, hogy a közönség szünni nem akaró tapsaira ismételni kellett. — Schwenke „Serenadja” hallatlan compositio: öt gondonka, egy nagybölgő és üstöb. Ez összeállítás lehuzza a kedélyt a kuriozumhoz, így hát célt téveszt a munka, mert a zenében hangulat a legelső s leprimitivabb követelmény. Ez a „Serenad” általunk nem ajánlatik a szerelmeseknek, mivel egy hatását lehet csak biztosan kiszámítani, a mely ellenkezik a szerelmesek intentióival: által-

De a Rzimek ur primeje vezetése alatt szövetkezett kis csapat megörvendezettö látványt nyújtott, igen sok classicus mű fog hivatott előadókat találni benne, s bizonyosan csak diadalra fogja vinni azt. A „Pécsi Dalárda” új művet mutatott be, mely neki van ajánlva, Huber „Vigadig hazám” cz. férfinegyesét. E mű a szerző legjobb munkái közé sorolható; két főrésze, „Édes hazám, hova lett a jó kedved” és „Vigadig hazám” kitünö arányban állnak egymáshoz, elválasztva, helyesebben egybeköve egy A-moll középtétel: „Édes hazám, ne légy olyan szomorú.” — A mű inspiratio szüleménye, hatása közvetlen. A „Pécsi Dalárda” érezte feladatát, neki ajánlott művet kellett méltatnia s ezt páratlanul meg is tette, szében énekelni alig lehetséges. — A hangversenyt Schumann „Czigányélet”-e zárta be a „Pécsi Dalárda”, a női dalárda és a zenekar közreműködésével. A nagy mester e szép műve gyújtó hatást tett a gondos árnyalatu előadás által; igen kellemesen váltak ki az üde hangok az apró solokban, melyeket Platz Emilia és Vogl Etelka urhölgyek énekeltek, Doria és Jilly urak erőteljes támogatása mellett. — Öszig nem lesz több ily nagy hangverseny, akkor azonban örömmel nézünk eléje válogatott műdarabok jeles előadásainak, kivált ha valamicske is valósul azokból, amiket rebesgettek hallottunk: A szép Melusine, Verdi Requiem-e, Athalia — A vizontlátásra!

A pécsi székesegyház karénekesei özevei és árvi nyugdíjgyele tárgyában, a védnök Troll Ferencz pápai praelatus ur ő méltósága elnöklete alatt f. hó 6-án, vasárnap tartották az érdekeltek évi rendes gyűléseket. A pénztárnok Hofer Károly ur 20807 frt 88 krnyi vagyont mutatott ki, melyből eddigelé két özevegy, Schmidné és Vospelnié nyertek 300 forint nyugdíjat; a pénztárállapot kedvező viszonyai folytán ez összeg jóvőre 360 frta emeltetett. A kor által tulhaladt alapszabályok megújítása határozottat el, a pénztár kezelőnek a felmentvény megadott. — Az egylet tagjai: Hözl Ferencz elnök, Wachauer Károly, Hofer Károly, Witt János, Gunzl János, Reiser János, Rzimek Venczel. Megemlítettö, hogy ez alapot maguk a tagok alapították s tartják fenn saját erejükből.

Rászakadt a föld. Folyó hó első napján temették Vici Istvánt Mohácsón, ki a mult hétfőn egy a szomszédjában levő halottnak sirt ásott. E munkája közben az ugynevezett „tatyolás”, helyesebben oldalpadlan tisztogatását végezvén, féltérdre ereszkedett s e helyzetben nyomta agyon a leszakadt föld. Társai mindent elkövettek, hogy a körülbelül három kocsira való földet elhárítva kiszabadítsák a szerencsétlen, de lázas sietésükki hasztalan volt, mert a leomló föld nyakosigoláját eltörte s a halál azonnal bekövetkezett. A részvét, mely a szerencsétlen halállal kimult temetésén nyilvánult, általános volt.

Dunába ugrott. Farkas István, egy körülbelül 70 éves mohácsi polgár, a mult vasárnap d. e. 10 óra tájban családja köréből távozott s a Dunába vetette magát, hulláját — noha szorgalmasan keresik, még sem találták meg. Hogy mi vihette ezen öreg embert a halálba, annak valódi okát senki nem tudja. Sokan azt rebesgetik, hogy vője rosz bánásmódja tette unottá nekje az élet, kinek nevére iratta volt vagyonskáját s ki nem tűrte, ha az öreg valamibe beleszólt, e miatt sok viszázkodás volt közöttük.

Megyénk kir. tanfelügyelője, Salamon Jozsef legutóbbi körúta alkalmával Villány, Virágos, H.-Sz.-Márton, N.-Márok, N.-Bóly, Szajk, Versend, Babarecz, Kis-Nyárad, Lipót, Monyoród, Kéménd, Szederkényi és Nyomja községek népoktatási tanintézetét látogatta és vizsgálta meg, 23 tanteremben elhelyezett osztályaikkal. Mint értesülünk, általában örvendetes haladást tapasztalt; mindenütt, a hol ügyes és szorgalmas tanítók buzgóssággal működnek, az eredmény is dicseretes, másutt, hol ezek teendőiket vagy

nem értik, vagy nem teljesítik úgy, a hogy kellene, az eredmény is gyengébb. Általában dicseretes eredmény tapasztalható a nem magyar ajku iskolákban a magyar nyelv tanításában. Mint igen jó iskolákat külön is megemlíthetjük a villányi községi, a ném-bólyi (egykes osztálya), szajki, babarezi r. k., kéméndi, szederkényi és nyomjai községi iskolákat. Az illető helyi hatóságok, élükön a lelkészekkel iskola iránti kötelességeiket igyekeznek pontosan teljesíteni, habár oly esetek is fordulnak elő, hogy a lelkész első sorban az iskolaszéki tagokkal kénytelen megküzdieni, hogy a törvényeknek érvényt szerezzen. — Az építkezés szüksége fenforog Virágos, H.-Sz.-Márton, N.-Márok, Kéménd és Monyoród községekben, hol az iskolák rozzantak, Versenden és Kéménden, hol az épületek illetve tantermek szűkek s e miatt elégtelenek; Versenden például 170 tanküteles van összezsufolva egyetlen teremben, itt azonban a község részéről nincs is akadály, de egyéb okok gátolják az építkezést. Reméljük, hogy a kir. tanfelügyelő ez ügyeket is rövid időn rendezni fogja.

A budapest-pécsi vasut felülvizsgálata — a P. H. szerint — jnnius 2-án fog megtartani.

Adnumerum. Sokat beszéltek és irtak a lefolyt napokban az ifjuságnál mindinkább lábrakapó erkölestelenedéséről; még a rendőrséget is segélyül hívták. Nos, ha már rováras vettek a téren sok minden fölét, szolgálhatunk mi is egy bizonyára figyelmet érdemlő indítványval: tiltsa el a rendőrség az ugynevezett ponyvairodalom terjesztését. Le onnan a Majláth-téren és a buza-piaczon a falakra függesztett erkölesrontó és botrányosan időtlen rablöhistoriákkal, vagy trágár dalokat tartalmazó könyvecskékkal! Ezek mételezik meg leginkább az ifjuságot.

Jégeső. Mohácsról írják: Folyó hó 2-án valóságos áprilisi idő volt, egyik órában esett, másikban kiderült, déltájon pedig borsó nagyságu jéggel vegyes zápor volt s utána úgy meghiű, hogy a fűtött szobát kívánva kivántuk. Virággal dusan megrakott gyümölcsfáinknak nem sokat ártott. Vajha megóvná a gondviselés szép reményvel kecsgető gyümölcsainket a vésztésinket a késői fagy és jég pusztításaitól!

A csángók javára e hó 2-án rendezett táncestély 103 frt tiszta jövedelmet hozott. A rendezőség ez összegből a csángó-magyarok hazatelepítéséhez $\frac{2}{3}$ -ad részben 68 frt 66 krt, a kereskedelmi egylet könyvtárának gyarapításához pedig $\frac{1}{3}$ -ban 34 frt 34 krt juttatott.

Felülfizetések és adakozások. A csángók hazatelepítése és a helybeli keresk. önképző-és betegsegélyző-egylet javára e hó 2-án megtartott táncestélyen következő felülfizetések és adományok folytak be: Hoehren József és családja 7 frt 50 kr., Girk Alajos és Engel Sándor, 5—5 frt, Trenchiner J.W. 4 frt., „Csak szorosán” asztal-társaság 3 ft. 30 kr., Kuvall József, Schapinger Zsigm., Matievits Mátyás, Scheirer N. és Jozipovits Mátyás, 2—2 frt., Dr. Toldi Béla, N. N., N. N. és N. N., frt 1.20—1.20 kr., Fischer Nándor, Skalo Venczel, Wancsek Kajetan, Kelemen Gyula, Hajnik János, Radenics Géza, Kárasz István, Kobor János, Iszák Ödön, Seiler György, Collner János, Kiss Vilmos, Bodo Bódi, Károly Mátyás, Wass Lőrincz, Heindhoffer József, Hartman Armin, Naschitz Adolf, Klein Samu, Heinberger József, Herman Hendli, Busch Albert, Strausz Zsigm., Gottlieb Bernát, N. N., Zeslony Károly, Peitler Imre, Sperl József, Lövy Jakab, Wass György, Lövy Zsigm., N. N., Böhm Gyula, Neumann Ignác és Taplos Ferencz, 1—1 frt., Grünbaum Antal, Kempner Lipót, Lövy Adolf és Steiner N. (Kanizsa), 70—70 kr., Schwarz Sándor 60 kr., Ciol Henrik, Schwarczer József, Talián Zsigm., Dinger János, Zaborsky Sándor, N. N., Dornér Gyula, Légrády József, Dull Ferencz, Bohuska Rajmar, Knirsch Gusztáv, Baschola István, Fleischer János, Löw Ede, Lövy Adolf, Rechniczter N., Rau

Árverési hirdetés.

Közados Veisz Adolf pécsváradai kereskedő csődtömegéhez tartozó ingóságok, u. m. fűszer- és rövid-árúk, pipere szerek, férfi ingek, posztó-ruha anyagok, kész férfi ruhák és bolt felszerelés, mely álványok és asztalokból áll, ugy vásáros ládák, **1883. évi május 10-ik napján d. e. 9 órakor** kezdődő s az nap d. u., valamint következő napokon folytatandó nyilvános árverésen Pécsváradon a Veisz Adolf cég üzlet helyiségében törvényszéki kiküldött közbejötté mellett, a csődtömeg által eladatnak, melyről venni szándékozókat ezennel értesíti

Pécssett, 1883. május 1-én

245

Dr. Kereky Mihály.
ügyvéd, tömeggondnok.

Poudre digestif & aperitif de Vichy.

Biztos segély a gyomorajok és annak következményei ellen.

Az egészség fentartása

egyedül csak a jó emésztés fentartása és előmozdításán alapszik. — Az emésztés szabályozására a legjobbnak bizonyult orvosszer a már ismeretes és közkedvelt

Vichy [emésztő-por]

teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztési bántalmaknál, nevezetesen az étvágyhiány, a savanyu felbőgés, a puffadás, émelygés, has- és gyomorfájás, a gyomorgöres, a gyomornak étellei túlterhelése, aranyeres bántalom és bélbajoknál; és az emésztés összes működésére élenkitőleg hat, s a beteg testnek előbbeni ereje és egészsége ismét megadatik.

Kapható a központi raktárban Gerr Hugo gyógyszer-tárában Nagymarton (Sopronmegye), Pécssett Kovács Mihály ur gyógyszer-tárában, valamint az ország nagyobb gyógyszer-tárában.

232

Kepes Kálmán divatáru kereskedése Pécssett.

A Zsolnay-bazár átépülése folytán kénytelenittem egyelőre eddigi üzlethelyiséget elhagyni, az elhúrozokodás könnyítésére elhatároztam magam áruimat minél jutányosabban eladni: a miért is alkalma nyílik a t. cz. közönségnek minden a **tavaszi idényre szükséges cikkeit**

dúsan felszerelt áruraktáramban a legolcsóbban fedezni.

A midőn a t. cz. közönség figyelmét ezen körülményre felhívni bátorkodom, egyuttal értesitem, hogy f. évi május hó 15-től kezdve az építés alatt üzletemet a **városház épületében, Obetkó K. üzlete mellett** áthelyezem.

Minél számosabb látogatásért esedez

Kepes Kálmán.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

219

196

Dr. Schmiadt kiténő

Tyukszem tapasza

Évtizedek óta ajánlatik mint biztosan fájdalom nélkül ható szer a tyukszemek teljes eltávolítására.

A dr. Schmiadt-féle tyukszemtapasz hatása majdnem bámulatos, mert többszöri használat után, minden tyukszem műtét nélkül eltávolítható. Ára egy doboz nak 15 tapaszszal s egy szarvasóval, a tyukszem kihuzására

23 kr. o. é.

Főárusítási hely: Gloggnitz Alsó-Ausztria, Bittner Gyula W. gyógyszer-tárában.

NB. Ezen készítmény vételénél sziveskedjék a t. közönség arra ügyelni, vagy minden doboz külső részén a fenti védjegy legyen nyomva.

védjegy
ges fejfájás és
fülzugás ellen.

Dr. Behr ideg kivonatra

egy gyógynövényekből, saját módszer szerint készült kivonat, mely számos éven át mint kiténő szer idegbetegségek u. m. idegszagatás, migraine, ischias, kereszt- és hátbántalmak, epilepsia, gyengeség, és magömlés ellen óvszerűl használtatik. Továbbá a dr. Behr féle ideg kivonat sikerrel használható csusz és rheumatismus, az idegek merevsége, izület- és idegrheumatismus, ide

Dr. Behr féle kivonat külsőleg használtatik.

Egy üveg ára pontos használati utasítással 70 kr.

Főelárusító hely: Gloggnitz, Alsó-Ausztria Bittner Gyula W. Gyógyszertárában, továbbá osztrák-magyarhon minden gyógyszer-tárában.

NB. E szer vételénél kéretik a t. közönség a minden üvegen levő védjegyet ügyelni.

Dr. Schmiadt tyukszem tapasza és dr. Behr ideg kivonata kapható Pécssett Sipőcz István és Kovács Mihály gyógyszer-tárakban, Magyarországon minden gyógyszer-tárában.

KRONDORFER

Savanyu-Kút

„STEFANIA

Koronaherczegnő
forrás.”

Trieszt 1882
arany érem.

Szénavadus természetes alkalikus asztali víz, a légo szervek, gyomor és hólyag bántalmái ellen.

KAHL és TSA. kúttulajdonosok Krondorferban, (Carlsbad mellett).

Főraktár Pécssett, FRANKFURTER ALBERT-nél.

213

VÉGKIÁRULÁS.

Az üzlet felosztása miatt végleges kiárulás n. m.:

Uri-, női-, leány- és gyermekezipők minden alak- és minőségben; uri és gyermek nemez- és szalmakalapok, selyem-cilinderek, nyári-, téli- és házi-sapkák, ingek, gallérok, kézelők, harisnyák, kesztyűk, nyakkendők, nap- és esőernyők, női és gyermek karmantyuk, alsó ingek és nadrágok, bőröndök, utazási szerek, polgári és katonai esőköpenyek és gamásnik, ugymint katona egyenruházati tárgyak teljes raktára s több itt fel nem jegyzett cikkek a **bevásárlási áron alól**.

**Üzleti helyiség bérbeadatik.
Teljes üzleti butorzat eladó.**

Tisztelettel
Kuttn M.
Király-utca 14-ik sz.

238

Végképeni kiárulás!

Mínthogy elhatároztam magam Király-utcai Bercez-féle házban levő

férfi-, női- és gyermek-czipőraktáromat

a **legrövidebb idő alatt beszüntetni**, áruimat jóval a **bevásárlási áron alól** is eladom.

Vidéki megrendelések a **legpontosabban** teljesíttetnek.

Tisztelettel
Tausz Vilmos.

Magyar tengeri-fürdő

SIÓFOK.

Megnyitás május 15-én.

242

616. szám

1883.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési ministerium az 1883. évi április hó 20-án kelt 7190. számú rendeletével a pécs—varasdi államút 38—39 kl. szakaszán lévő újból építendő 72. és 73. számú két átereszt helyreállítását 1359 frt 77 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása czéljából az 1883. évi május hó 12-ik napjának, délelőtti 11 órájára, a Baranya megyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Pécsen, 1883. évi április hó 26-án.

Baranya megyei

234

m. kir. államépítészeti hivatal.

Asztalos- és kárpitos-butor.

Több száz szoba berendezésére

legolcsóbb ár mellett

mindenkor készletben kapható

STEINBACH NÁNDOR

cs. kir. kizárólag szabadalmazott

kárpitos, diszitó és butorgyárosnál
Budapesten,

Ferencz József-tér 6. sz. alatt

„Európa szálloda“ átellenében.

Kiházásítások és nagyobb mérvű berendezéseknél különös árleengedés.

166

☛ Képes árjegyzék ingyen. ☚

Kitünő cementlemezek

az építési idényhez!

Mindennemű kemény- és puha épületfa, amerikai és egyéb koczkapadatok, kitünő cementlemezek, valamint a legjobb minőségű

Roman- és Portland-Cement

eredeti hordókban, legolcsóbb ár mellett.

Engel Adolf és fiai.

222